

Генеральному директору Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського академіку НАН України О. С. Онищенко – 70 років

17 березня 2003 р. виповнюється 70 років генеральному директору Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, відомому вченому-філософу і культурологу, академіку НАН України Олексію Семеновичу Онищенко.

1956 р. він закінчив історико-філософський факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, а 1962 р. – аспірантуру Інституту філософії АН УРСР. Упродовж 1962–1978 років він пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до заступника директора з наукової роботи Інституту філософії АН УРСР, досліджував філософсько-соціологічні проблеми розвитку духовної культури, світогляду особи, способу життя, науково-технічної революції. У 1978–1991 рр. Олексій Семенович був директором Міжреспубліканського філіалу Академії суспільних наук у м. Києві. У цей час він досліджував питання еволюції масової свідомості, соціології релігії, історії релігій в Україні, ролі святково-обрядової сфери в житті особи і суспільства.

З 1992 р. і понині О. С. Онищенко очолює Національну бібліотеку України імені В. І. Вернадського. Ця десятирічна діяльність Олексія Семеновича відзначена ґрунтовним внеском у розвиток бібліотечної галузі. За цей період здійснюється перегляд структури і функцій Національної бібліотеки з метою оптимізації використання багатоаспектних потенційних можливостей як найзначнішого за документальними ресурсами книжкового та рукописного державного сховища України, а також провідної у своїй галузі науково-дослідної установи, яка вирішує коло взаємопов'язаних книгознавчих, бібліотечнознавчих, бібліографознавчих, архівознавчих, науково-інформаційних та інших питань. Серед них, зокрема, опрацювання проблеми розвитку інноваційних процесів у бібліотеках інформаційного суспільства, фундаментальних питань розвитку національної бібліографії України, введення в науковий обіг ретроспективних рукописних та книжкових фондів бібліотек як підґрунтя розвитку духовної сфери суспільства. Особисто Олексій Семенович очолює дослідження з історії Національної академії наук України, історії НБУВ та бібліотечної справи в Україні, науково-інформаційної діяльності наукових бібліотек у відкритому суспільстві. Реалізація розробленої ним концепції розвитку Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського сприяла перетворенню її на загальнодержавний науково-інформаційний комплекс.

Водночас він здійснює велику наукову і науково-організаційну роботу у Відділенні історії, філософії і права НАН України спочатку як заступник академіка-сек-

ретаря, а з 1998 р. – як академік-секретар. Його увага зосереджена на вивченні соціокультурної трансформації українського суспільства, тенденцій формування в Україні інформаційного, громадянського, інноваційного суспільства. Олексій Семенович брав участь у розробці концепції ідеології державотворення, розвитку гуманітарної сфери, реформи політичної системи, державної інформаційної політики.

Під науковим керівництвом і за участю О. С. Онищенко підготовлено та видано чотири томи «Історії Національної академії наук України» та два томи «Історії Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського», п'ять томів «Національної бібліографії України», довідник «Особові архівні фонди видатних діячів науки у фондах НБУВ», ґрунтовний покажчик «Українська революція і державність. 1917–1920 рр.», його дбаннями видано видатну пам'ятку XVI ст., на котрій присягають президенти України, «Пересопницьке Євангеліє», підготовлено наукові каталоги, що розкривають унікальні рукописні та книжкові фонди НБУВ, науково-методичні матеріали в галузі бібліотечної та архівної справи, інформаційно-аналітичні видання, культурологічні дослідження.

Олексій Семенович є автором і співавтором понад 300 наукових праць, у тому числі 17 монографій, очолює та входить до редакційних колегій багатьох наукових видань, є членом численних наукових товариств та громадських організацій. У 1983 р. вченому присвоєне звання Заслуженого діяча науки і техніки України, у 1981 р. він нагороджений орденом «Знак пошани», а в 1998 р. – відзнакою Президента України – орденом «За заслуги» III ступеня.

Редакційна колегія «Бібліотечного вісника» вітає Олексія Семеновича з ювілеєм, зичить міцного здоров'я, нових ідей і творчих здобутків.